

Debreceni Ítéltábla
Bf.I.453/2023/15.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. október 17. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem és kényszermunka büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2023. április 28. napján kihirdetett 6.B.233/2022/47. számú ítéletét megváltoztatja.

A személyi szabadság elleni bűncselekménynél a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzi és megállapítja, hogy e bűncselekmény megnevezése és törvényhelyei: emberkereskedelem és kényszermunka büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés 2. tétel a) és b) pont].

Egyéb részekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja a Terhelt1 I. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 13 244 (tizenháromezer-kettőszáznegyvennégy) Ft – Terhelt2 II. r. vádlottat terhelő – bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 I. r. vádlottat társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés a) és

b) pont, (4) bekezdés, (5) bekezdés a) és b) pont] és közokirat-hamisítás büntette [Btk.342. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 5 év 6 hónap szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlottat társtettesként, folytatólagosan elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés a) és b) pont, (4) bekezdés, (5) bekezdés a) és b) pont] miatt 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Mindkét vádlottnál a szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, megállapítva, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. A büntetésbe beszámította az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Az eljárás során lefoglalt üdítő italos flakon lefoglalását megszüntette és megsemmisítését rendelte el, továbbá kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottakat részben külön, részben egyetemlegesen a bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a határozat kihirdetése után Terhelt1 I. r. vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében terjesztett elő jogorvoslatot (47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 2-3. bekezdés). Indokai szerint az elsőfokú bíróság túl nagy nyomatókot tulajdonított az enyhítő tényezőknek és nem megfelelően értékelte a súlyosító körülményeket miáltal az I. r. vádlottal szemben túl enyhe büntetést szabott ki, ezért a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelésére tett indítványt (Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség B.902/2021.).

[4] Az ítélettel szemben másfelől a vádlottak és a védők a tényállás téves megállapítása miatt, a cselekmény eltérő, enyhébb minősítése és a büntetés enyhítése érdekében terjesztettek elő jogorvoslatot (47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 4-11. bekezdés).

[5] Terhelt1 I. r. vádlott a 11. sorszámú másodfokú iratban indokolta fellebbezését, melyben korábbi védekezését fenntartva sérelmezte az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és a bizonyítékok értékelését, utalva rá, hogy a sértett nem tekinthető szavahihetőnek. Az általa megállapíthatónak tartott tényállás alapján legfeljebb kerítés, kitartottság, vagy prostitúció elősegítése róható terhére, mely a büntetés lényeges enyhítését indokolja.

[6] Terhelt1 I. r. vádlott védője a perorvoslata indokolásában (12. sorszámú másodfokú irat) a tényállást elsősorban a közvetett bizonyítás szabályainak megsértése miatt helytelen ténybeli következtetések és iratellenesség miatt megalapozatlannak tartotta, mely a másodfokú eljárásban a tényállás módosításával érvei szerint kiküszöbölhető. Csak annyi állapítható meg, hogy a sértett saját akaratából megpróbált prostitúciós tevékenységet végezni a vádlottak segítségével. Sem kizsákmányolt helyzete, sem az erőszak és a fenyegetés nem igazolható. A szexuális tevékenységre esetleges rábírás továbbá nem is eredményezte befejezett módon e tevékenységet. Ezen okok miatt a vádlott cselekménye emberkereskedelem büntettének nem minősíthető, így enyhébb minősítés kimondását és a büntetés enyhítését kérte.

[7] Terhelt2 II. r. vádlott védőjének fellebbezési indokolása (10. sorszámú másfokú irat) szerint a vádlott nem ütötte meg a sértettet és arról sem tudott igazoltan, hogy nincs tizennyolc éves, valamint arról sem volt tudomása, hogy prostitúciós tevékenység érdekében vitte ki az I. r. vádlott Ausztriába. Elsődlegesen felmentésre, másodlagosan eltérő minősítés megállapítására és a büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt.

[8] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.241/2022/16. számú átiratában a Terhelt1 I. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartva – a védelmi jogorvoslatokat nem találva alaposnak – az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, e vádlott büntetésének súlyosítását, egyéb részekben a támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

[9] A másodfokú bíróság a perorvoslatokat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[10] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat, a védők és a megjelent Terhelt1 I. r. vádlott a fellebbezésüket fenntartották.

[11] A fellebbezések nem alaposak.

[12] A védelmi fellebbezés irányára tekintettel az ítéltábla a Be. 590. § (1), (2) bekezdése alapján teljeskörűen bírálta felül a támadott ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást. A revízió így kiterjedt az eljárási szabályok megtartására, a tényállás megállapítására, a bűnösségre, a minősítésre, a büntetékiszabásra és a járulékos kérdésekre is.

[13] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

Külön kiemelendő, hogy a különleges bánásmódot igénylő kiskorú sértett2 sértett tanúkihallgatására a nyomozás során az eljárási szabályoknak megfelelően került sor, mint ahogy az ismeretlen tartózkodási helye miatt kiküldött bírói eljárás útján sem kihallgatható tanú nyomozási vallomásainak tárgyalás anyagává tételére is.

[14] A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdésében meghatározott tényálláshoz kötöttségből

eredően a másodfokú eljárásban is irányadó. A tényálláshoz kötöttség a másodfokú eljárás egyik legfontosabb, garanciális, a ténykérdések revíziójához kapcsolódó szabálya, melynek központi eleme, hogy az elsőfokú bíróság, mint ún. ténybíróság által alapvetően közvetlenül megvizsgált bizonyítékok értékelése után megállapított tényállás csak kivételes esetekben módosítható, azaz, ha az ítélet részben megalapozatlan a Be. 592. § (2) bekezdés a)-d) pontjában felsorolt valamely okból. Ilyen ok azonban nem áll fenn.

[15] Terhelt I. r. vádlott védője a BH2021. 35. számon közzétett, valóban elvi jelentőségű és az ítéltábla részéről is követett eseti döntésére hivatkozva fejtette ki, hogy a tényállás elsődlegesen a közvetett bizonyítás szabályainak megsértése miatt helytelen ténybeli következtetéseken alapszik. Ez viszont a felülbírált ügyben nem állapítható meg, elsőként kiemelve azt, hogy a törvényszék döntően közvetlen bizonyítékokra alapította a tényállást, mely közvetlen és alappal elfogadott bizonyíték: sértett² sértett nyomozási tanúvallomása, tanú⁵ tanúvallomása, a sértetti sérüléseket igazoló orvosi látlelet adatai. Értékelte a bíróság közvetett bizonyítékokat is, mint például tanú¹ tanúvallomása, de az összhangban állt a vádlott terhére szóló, egységes, közvetlen bizonyítékokkal. E körben kiemelendő a kiskorú sértettet a vádlottak lakásában az ágy alatt megtaláló rendőrök tanúvallomása is. tanú⁸ vallomása meggyőzően cáfolta az I. r. vádlott védekezését a sértett megtalálására vonatkozó részében is. Helytelen ténybeli következtetésről akkor van szó, ha maga a kiinduló tény hibás, vagy pedig az hibátlan, de abból a logika szabályainak megsértésével kerül sor a további tények megállapítására a bírói ténymegállapító folyamatban. Az adott esetben a kiinduló tény, hogy a megvert, megsérült, félelemben élő sértettet a rendőrök az ágy alá bújtatva találták meg. Ausztriába történő utaztatásának célja és részletei is helyesen lettek megállapítva, így a védői állásponttal szemben a ténymegállapítás során nem történt hiba, a tényállás megalapozott, így módosítására nincs indok.

[16] Az elsőfokú bíróság a lényeges bizonyítékokat feltárta, számba vette és külön, valamint együtt hatásukban is értékelte és így állapította meg a tényállást. Indokolási kötelezettségét részletesen, alaposan teljesítette.

[17] A védelmi fellebbezések a bizonyítékok értékelésén keresztül sérelmezték a megalapozott tényállást, mely a már részletezett tényálláshoz kötöttség elve miatt eredményre nem vezethetett.

[18] A törvényszék helyesen vont következtetést mindkét vádlott bűnösségére és a cselekményeik minősítése is alapvetően megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[19] A felülbírálat e részében elsődlegesen le kell szögezni, hogy a Btk. 2. § (1), (2) bekezdés értelmében az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az elbíráláskori jogszabály nem eredményez enyhébb elbírálását.

[20] A vádlottak kiskorú sértett² sérelmére elkövetett cselekménye az elsőfokú ítéletben írtak szerint valóban a Btk. 192. § (2) bekezdés a) és b) pontja, a (4) bekezdés és az (5) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő emberkereskedelem büntettének törvényi tényállását merítette ki, mely társtettesként elkövetett.

[21] A vádlottak egyrészt a tizennyolcadik életévét be nem töltött, körülményeiből eredően egyértelműen kiszolgáltatott helyzetben lévő passzív alanyt bírták rá szexuális tevékenység folytatására, prostitúciós tevékenység elkezdésére, mely során erőszak és fenyegetés alkalmazására is sor került. A durva tettegesség a sérülések gyógytartama folytán ugyan a súlyosabban minősülő emberkereskedelem büntette mellett nem alkot valódi halmazatot a testi sértéssel, de részét képezi a sanyargatással elkövetést jelentő minősítő körülménynek.

[22] A két vádlott szándékegységben járt el, ezért a társtettség megállapítása is megfelel a büntető törvénynek.

[23] A Btk. 6. § (2) bekezdésében szabályozott folytatólagos elkövetés törvényi egysége megállapításának azonban nincs helye, mert a valóban több mozzanatból álló cselekmény egységesen a szexuális tevékenységre való rábírást és kényszerítést jelenti, mely rendszeres előnszerzésre irányult és tartósabb, rendszerint nem egyszeri elkövetői magatartást feltételez, továbbá a Btk. 192. § (2) bekezdése és a (4) bekezdése értelmében is természetes egységet alkot, függetlenül attól, hogy több elkövetési magatartással valósították meg a vádlottak a személyi szabadság elleni bűncselekményt. Az emberkereskedelem rendszerint egy folyamatos elkövetési magatartásban nyilvánul meg és több részcselekmény által történik meg a törvényi tényállás kimerítése. Ilyen esetekben a részcselekmények nem képeznek folytatólagosságot, hanem a természetes egységbe olvadnak. Ezen okok miatt a folytatólagos elkövetést a másodfokú bíróság mellőzte.

Egyben a BK 61. vélemény szerint pontosította a bűncselekmény megnevezését és a vonatkozó törvényhelyeit, melyek a büntetési tételt is érintik, ezért a helyesbítés nem volt mellőzhető.

[24] A másodfokú bíróság a részletezett jogkérdésben hozott döntése kapcsán a magyar büntetőeljáráshoz már érvényesülő részleges precedens rendszerben a következő kúriai, iránymutató eseti döntésekre utal annak megjegyzésével, hogy az új törvény hatályba lépése óta még nem telt el sok idő, így a gyakorlat elsősorban a 2020. július 1-je előtt hatályos törvényre tér ki, de a lényeges törvényi tényállási elemek nem változtak, ezért azok irányadók jelen ügyben is az új és már irányadó törvény alkalmazása mellett: BH2023. 90., BH2017. 286., Kúria Bhar.I.1512/2021/9.).

[25] Terhelt I. r. vádlott részéről a jelen nem lévő II. r. vádlott személyi igazolványának az határállomáson történő ellenőrzés során a hatósági személynek átadása a kiskorú személyazonosságának igazolása érdekében – mint más nevére szóló valódi közokirat felhasználása – pedig a Btk. 342. § (1) bekezdés b) pontjának pontosan 3. fordulata szerinti

közokirat-hamisítás büntettének törvényi tényállását merítette ki, mely bűncselekmény valódi anyagi bűnhalmazatban áll a személyi szabadság elleni bűncselekménnyel.

[26] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi, enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta és azokat megfelelően értékelve a büntetési célok elérésére alkalmas, a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tetterányos, az egyéniesítést és az ítélet belső arányait is kifejező büntetést szabott ki Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott esetében is. Értelemszerűen a folytatólagosság mellőzése miatt e törvényi egység nem súlyosít.

[27] vádlott1. vádlott büntetése ügyészégi fellebbezés hiányában nem volt súlyosítható, az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott joghátrány eltúlzottan súlyosnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor, így az arra irányuló védelmi jogorvoslat eredményre nem vezethetett.

[28] Terhelt1 I. r. vádlott büntetésének súlyosítását célzó ügyészégi perorvoslat sem volt alapos. A szabadságvesztést ugyan a bíróság a büntetési tétel alsó határához közelebb esően állapította meg, mely során azonban megfelelően számba vette és mérlegelte a bünteteskiszabási szempontokat. A büntetési tételkeretben meghatározott szabadságvesztés nem eltúlzottan enyhe, másfelől e vádlott szankciójánál nem lehet figyelmen kívül hagyni az ítélet belső arányosságát sem, azaz: a II. r. vádlott, terhére meg nem változtatható büntetését. Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy ilyen tartamnál lényegesnek minősülhet, minimálisan másfél-két év tartam növelésével az ítélet belső arányossága megbomlana. Ezen ok miatt sem látott lehetőséget a súlyosításra, és értelemszerűen a bűncselekmény tárgyi súlya és az egyébként valóban nyomatékos súlyosító tényezők miatt az enyhítésre sem.

[29] A közügyektől eltiltás mellékbüntetések törvényesek, miként a végrehajtási fokozat megállapítására, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra és az I. r. vádlottnál az előzetes fogvatartás beszámítására, a lefoglalt bűnjelre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is.

[30] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be.606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával – helyes indokainál is fogva – helybenhagyta.

[31] Terhelt1 I. r. vádlott előzetes fogvatartásának további beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[32] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült és a bűnösnek kimondott Terhelt2 II. r. vádlottat terhelő bűnügyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[33] A másodfokú ítélettel szemben – ellentétes döntés hiányában – fellebbezésnek a Be. 615. § (1), (2) bekezdés rendelkezései értelmében nincs helye.

Debrecen, 2023. október 17.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila s.k. előadó bíró, Dr. Bakó József s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 6.B.233/2022/47. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.453/2023/15. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. október 17.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke